

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

čj. ČŠIS-1992/10 S

Název školy:	Základní škola Zbraslavice, okres Kutná Hora
Adresa:	Komenského 190, 285 21 Zbraslavice
Identifikátor:	600046460
IČ:	48670804
Místo inspekce:	Komenského 190, 285 21 Zbraslavice
Termín inspekce:	4. – 6. říjen 2010

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů (dále školský zákon); zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů (dále ŠVP); zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika školy

Škola byla zřízena obcí Zbraslavice. Je základní školou poskytující vzdělání v prvním až devátém ročníku. Poskytuje dále školské služby školní družiny, která nebyla předmětem inspekce. Počet žáků se v posledních letech pohybuje mezi 150 – 161, v aktuálním školním roce 2010/2011 je těsně nad hranicí školskými předpisy stanoveného minimálního počtu. Kapacita školy je tak využívána v průměru na 58 %. Škola vyučuje podle vlastního ŠVP, poslední rok dobíhá výuka dle vzdělávacího programu Obecná škola. Žáci jsou převážně místní a z blízkého okolí, složením kopírují sociokulturní složení obyvatel regionu. Vzdělávání jsou ale i žáci s cizí státní příslušností, ve školním roce má 29 žáků speciální vzdělávací potřeby (dále SVP).

Od poslední inspekce (v roce 2006) došlo ve vedení školy i organizaci vzdělávání k důležitým změnám. Byla jmenována nová ředitelka školy, obměnil se pedagogický sbor, péči zřizovatele jsou významně zlepšovány podmínky v materiální oblasti (stav budov, vnitřní vybavení...).

Hodnocení školy

Ve ŠVP škola zpracovala pouze obecné podmínky zabezpečení výuky žáků se SVP. Vzdělávací potřeby žáků se SVP v průběhu vzdělávání zohledňuje výběrově (zaznamenány byly i postupy bez zohlednění) v klasifikaci, písemném projevu a realizovaných nápravách. Sledovaná výuka probíhala většinou bez speciálních postupů a metod pro žáky se SVP ani pro žáky nadané. Diferenciace, individualizace či využití speciálních pomůcek byly prováděny ojediněle. Všichni učitelé jsou o vzdělávacích potřebách prostřednictvím výchovného poradce dobře informováni. Monitorovací systém sledování diferenciaci a individualizace výuky není ve škole zaveden. Zpracovávané individuální vzdělávací plány jsou průběžně vyhodnocovány a aktualizovány. Při vzdělávání žáků – cizinců postupuje škola prozatím neformálně individuálními přístupy. Oblasti poradenských služeb školy jsou na požadované úrovni.

ŠVP „Škola pro všechny“ byl srovnávací analýzou ČŠI v dubnu 2010 vyhodnocen „není v souladu“ s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání (dále RVP ZV), což je porušením § 5 odst. 1 školského zákona. Tento stav trvá i v současné době, jen menší část nedostatků byla vedením školy odstraněna. Důvody jsou zejména v nedostatečné konkretizaci zabezpečení žáků se SVP, chybějících poznámkách k učebnímu plánu, chybějícím organizačním a časovým vymezením v charakteristikách některých předmětů, chybějících učebních osnovách volitelných předmětů a dalších částech. V ŠVP je rovněž větší množství věcných a formálních chyb. Neobsahuje pravidla pro zařazování žáků (nenaplněn požadavek § 1 odst. 7 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání... - dále jen v. č. 48). Pozitivem je skutečnost, že cíle a směřování školy jsou v souladu s požadavky školské legislativy (školský zákon) a dlouhodobých záměrů státu i kraje v oblasti vzdělávání. Na nižší úrovni než v minulosti je analytická a koncepční činnost vedení školy, není tak zpracován dokument Vlastní hodnocení školy (dále VHŠ) – porušen § 12 odst. 2 školského zákona. Výroční zprávy o činnosti školy jsou zpracovány dle předepsané struktury, vypovídací hodnota je snižována formálními přístupy a nedostatky, v průběhu času vykazují malou přidanou hodnotu.

Výrazným pozitivem je zapojení školy do projektu ESF (evropský sociální fond) „Peníze školám“ v oblasti zlepšení podmínek vzdělávání. Prioritními zaměřeními projektu školy jsou oblasti individualizace výuky s vazbou na čtenářskou, matematickou a informační gramotnost, výuku cizích jazyků a vzdělávání pedagogických pracovníků. Koncepce rozvoje školy byla vypracována ředitelkou školy pro výběrové řízení, vyhodnocování a inovace jsou prováděny průběžně bez administrace a podílu dalších pracovníků školy. Dříve realizované dotazníkové akce opakovaně nebyly. Organizační struktura odpovídá charakteru školy. V organizaci vzdělávání jsou pozitivními prvky: modernizace výuky prostřednictvím aktivizujících projektových metod a forem, zavádění alternativních učebnic, podpora některých oblastí a průřezových témat akcemi školy a další. Nedostatky jsou v úrovni (věcná i formální) vnitřních organizačních pravidel a předpisů a v samotné organizaci vzdělávání. ŠVP ani školní řád nebyly v termínu inspekce zveřejněny na přístupných místech v prostorách školy a se školním řádem nebyli seznámeni všichni zaměstnanci školy (porušen § 5 odst. 3 a § 30 odst. 3 školského zákona). Součástí školního řádu – Klasifikační řád nebyl aktualizován ve smyslu úprav legislativy, chybí v něm stupeň celkového hodnocení žáka „nehodnocen“ (§ 15 odst. 6 v. č. 48) a nesprávný je postup při nespokojenosti zákonných zástupců s klasifikací (§ 52 odst. 4 školského zákona). Charakteristiky klasifikačních stupňů odkazují na hodnocení spíše faktografických poznatků. Ve vedené povinné dokumentaci byly zjištěny nedostatky formálního i věcného charakteru (označování tříd - § 8 v. č. 48; neúplné údaje v listinných údajích o žácích školy apod.). Vedené třídní knihy obsahují záznamy, které nejsou průkazné ve smyslu § 28

odst. 1 písm. f školského zákona. Odpolední výuka některých předmětů je organizována bez přestávky z důvodu dopravní obslužnosti, ČŠI zjistila i rušení výuky z důvodu jednání pedagogické rady (porušen § 3 odst. 3 školského zákona). Málo systematická je tak kontrolní činnost vedení (nerovnoměrné rozložení hospitační činnosti, chyby v dokumentaci, úplnost informování rodičů o klasifikaci...). V oblasti metodického vedení chybí plánování dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků – dále DVPP (porušení § 24 odst. 3 zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících...), což se nepříznivě promítá do struktury DVPP. Chybí tak zejména vzdělávání v oblastech výuky předmětů, pro které škola nemá příslušného specialistu a v účinnosti koordinace úprav ŠVP. Přesto ČŠI zjistila, že vedení školy podporuje inovaci školy ve smyslu naplňování kurikulární reformy.

Přijímaná opatření při zjištěných výsledků vnější evaluace jsou v dokumentaci školy i v samotných výsledcích málo zřetelná. Vedená povinná dokumentace splňuje v převážné většině legislativní požadavky, součást školního řádu – *Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků* však vyžadují aktualizaci a úpravy (reakce na úpravu znění § 52 odst. 4 školského zákona, jednoznačné pravidlo pro převod slovního hodnocení do celkové klasifikace - § 14 odst. 1 písm. e v. č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání... a další dílčí obsahové úpravy). Žádoucí je vyšší stupeň spolupráce prvního a druhého stupně školy (nastavení úrovně požadavků na žáky aj.).

Škola zajišťuje rovný přístup ke vzdělání na standardní úrovni, přijímaná opatření pro úspěšný rozvoj žáků se ŠVP vykazují odstranitelná rizika. Účinná poradenská podpora je dostupná zákonným zástupcům, žákům i pedagogickým pracovníkům. ŠVP není v souladu s RVP ZV, pozitivem v něm je začlenění aktivizujících forem vzdělávání a jejich podpora vedením v průběhu vzdělávání. Ve vedení školy je větší množství formálních přístupů a legislativních nedostatků – hodnocení: rizika odstranitelná v dané lhůtě.

Personální podmínky školy jsou ve vztahu k naplňování ŠVP celkově příznivé. Z hlediska odbornosti výuky (ve smyslu vysokoškolské přípravy pedagoga specializované pro daný předmět či stupeň školy) je složení pedagogického sboru výhodné pro většinu tříd a předmětů. Chybí specialisté pro výuku tělesné výchovy, zeměpisu, hudební a výtvarné výchovy. Věková struktura je příznivá. Rizika jsou v oblasti metodického vedení (práce se začínajícími, účinnost metod odstraňujících zjištěné nedostatky apod.).

Výuka probíhá v prostorných kmenových třídách a pěti odborných učebnách. Postupné je zlepšování vybavení ICT (informační a komunikační technikou), oproti poslední inspekci se zvýšila rychlost připojení do internetové sítě. Počítačová učebna prošla kvalitativní obměnou, stále však disponuje pouze 15 žákovskými stanicemi. Její využívání je výběrové (např. pro matematiku na druhém stupni minimální), dle sdělení učitelů je softwarové vybavení omezené. Škola má interaktivní tabule a dataprojektory. Také další specializované třídy, prostory a vybavení umožňují naplňovat ŠVP. Kvalita žákovského nábytku je různá, často chybí přizpůsobení velikosti potřebám žáků. Škola nemá bezbariérový přístup, z bezpečnostního hlediska zjistila ČŠI riziko v neukotvených přenosných brankách (v průběhu inspekce ani dočasně neodstraněno, dle sdělení vedení školy objednána specializovaná firma).

Škola disponuje finančními prostředky přidělenými ze státního rozpočtu, od zřizovatele a z jiných zdrojů. Objem finančních prostředků ze státního rozpočtu se vyvíjel v závislosti na výkonech školy. Podíl státního rozpočtu na celkových neinvestičních výdajích za poslední tři roky tvořil v průměru 81 %. V roce 2008 se objem finančních prostředků ze státního rozpočtu meziročně snížil o 2 % a v roce 2009 se zvýšil o 9 %. Škola tyto

prostředky účelově využila. Škole bylo přiděleno 7 dotací v rámci rozvojových programů MŠMT (na protidrogovou politiku, informační politiku, asistenta pedagoga, 2krát zvýšení nenárokových složek platů pedagogických pracovníků, odměňování nepedagogických pracovníků a na vybavení pro žáky prvního ročníku). Tyto prostředky podpořily předpoklady školy pro naplňování kurikulární reformy. Významnou podporou jsou prostředky zřizovatele využívané nejen na údržbu a provoz školy, ale i na vybavení školy.

Personální podmínky jsou průměrné. Finanční prostředky byly čerpány v souladu se schváleným rozpočtem a potřebami školy, v materiální oblasti je pozitivní vývoj podmínek v čase. Ekonomické a materiální vybavení školy umožňuje naplňování záměrů ŠVP. Příkladem dobré praxe je zapojení školy do projektu ESF jako jedné z prvních v regionu.

Důležitou roli v životě školy má síť institucí a sociálních partnerů, se kterými škola úzce spolupracuje. Nadstandardní je spolupráce s rodičovskou organizací a školskou radou. Vedení školy reaguje na vnější podněty, oficiální stížnost dosud ředitelka neřešila. Mezinárodní spolupráce není organizována. Pozitivem je existence a práce žakovského samosprávného orgánu.

Podpora rozvoje osobnosti žáků a rozvoje funkčních gramotností byla sledována průřezově na obou stupních školy ve většině předmětů.

Pro rozvoj osobnosti žáků má škola svým charakterem dobré předpoklady (počty žáků ve třídách), podporou je organizace dalších aktivit (kurzy, přednášky např. s vazbou na etiku, aktivity v oblasti environmentálního vzdělávání, podíl na životě obce apod.). Ve sledované výuce jich však bylo využíváno pouze výběrově. Pozitivní klima bylo navozováno přibližně v polovině hodin, komunikační kompetence byly účinně rozvíjeny ve výuce cizího jazyka. V druhé polovině bylo zřetelné napětí mezi učitelem a žáky, v menší části hodin se nekázni projevovalo nestanovení či nerespektování základních komunikačních, hodnotících a organizačních pravidel. Převažoval zde příkazový a zákazový přístup. Výše uvedený projekt ESF zaměřený na individualizaci byl naplňován rovněž jen v části výuky, často se dělením třídy pouze zvýšila frekvence zapojení žáků do frontálně vedené výuky. Škola nemá zpracovaný systém práce s neúspěšnými žáky, to vede až k situacím, kdy jsou jednotlivci průběžně hodnoceni jen špatnými známkami (čtyřky a pětky), čehož následkem jsou problémy v chování žáků. Rozvoj sociální gramotnosti byl závislý na individuálních vlastnostech pedagoga, míře uplatňovaných aktivizujících forem a metod a naplňování sebehodnotících postupů a již uvedených uplatňovaných pravidel vzájemných vztahů a komunikace.

Úroveň čtenářské gramotnosti (dále ČG) i dle zjištění školy celkově ovlivňuje negativně úspěšnost žáků ve vzdělávání. Proto se stala podpora ČG jednou z priorit školy. Účinnost provedených opatření bude vyhodnotitelná za delší časové období. Ve sledované výuce byla systémově rozvíjena jen v menší části – převážně v předmětech jazykové výuky. Žádoucí rozbor textu, samostatné vyhledávání a práce s informacemi a další komponenty rozvoje ČG byly málo časté. Nebyla použita počítačová technika, ICT pouze k jednoduché prezentaci či k oživení výuky. Ojedinele byl prováděn nácvik mluvního projevu s hodnocením a motivujícím přístupem vyučujících k žákům.

Matematická (dále MG) a celkově i přírodovědná gramotnost vykazuje pozitivní i negativní stránky. Oblast je posílena osmi hodinami z disponibilní dotace učebního plánu, dále je zahrnuta do realizovaného projektu „půlenými“ hodinami. Výuka matematiky většinou nemá stanovená organizační pravidla pro rozložení jednotlivých částí matematiky (aritmetika, algebra, geometrie) v čase, i školou je potvrzována nejednotnost v úrovni

na žáky kladených požadavků na prvním a druhém stupni. Pro rozvoj MG není zpracován strategický materiál. Matematika, chemie, fyzika a přírodopis jsou pro žáky z hlediska úspěšnosti nejproblémovějšími předměty. Sledovaná výuka měla téměř výhradně frontální charakter. Přijímaná opatření po negativních zjištěních prostřednictvím vnější evaluace či zpětnou vazbou od rodičů nebyla pro zlepšení výsledků v oblasti matematické a přírodovědné gramotnosti dosud účinná.

Škola využívá pro hodnocení individuálních výsledků vzdělávání běžné nástroje: evidenční počítačový systém – matriku školy, jednání pedagogické rady i individualizované výstupy z vnější evaluace (testování převážně v matematice, českém jazyce a obecných studijních předpokladech). Obecnější požadavky (dosahování úrovně klíčových kompetencí) prozatím systémově nevyhodnocuje.

Spolupráce s partnery a všemi subjekty je vstřícná a přínosná, celkově je na požadované úrovni. Čtenářská gramotnost a její podpora dosahuje požadovaného stav, v úrovni matematické a přírodovědné gramotnosti jsou odstranitelná rizika. Celkově má úroveň klíčových kompetencí dosahovaných prostřednictvím vzdělávacího obsahu průměrnou úroveň.

Závěry, celkové hodnocení školy

- ***Prvotní podnět k inspekční činnosti – zjištěný stav ŠVP „není v souladu“ s RVP ZV nebyl dosud napraven, ŠVP dále vykazuje větší množství nedostatků odstranitelných v dané lhůtě, přestože je průměrným dokumentem, jeho postupnou realizací jsou naplňovány cíle stanovené školským zákonem,***
- ***podmínky školy se časem vyvíjejí – v materiální oblasti má škola výraznou podporu zřizovatele, dodržován je princip udržitelného rozvoje, v úrovni řízení a organizování jsou odstranitelná rizika, příkladem dobré praxe je úspěšné zpracování projektu – získání prostředků z ESF,***
- ***školou jsou celkově dodržovány zásady rovného přístupu ke vzdělávání, odstranitelná rizika jsou v málo uplatňované diferenciaci,***
- ***v podpoře rozvoje osobnosti žáků zjistila ČŠI v průběhu výuky nejednotné postupy a přístupy, žádoucí je vyšší stupeň kooperace mezi stupni školy, systematizace práce s žáky se ŠVP a s žáky s riziky školní neúspěšnosti,***
- ***úroveň sledovaných výsledků práce, stupně naplnění klíčových kompetencí a rozvoje funkčních gramotností žáků je průměrná, rizikovou oblastí z hlediska úspěšnosti žáků jsou přírodovědné předměty,***
- ***jako v r. 2006 činnost školy podporuje zdravý vývoj žáků, závada na tělocvičném vybavení ohrožující bezpečnost žáků nebyla v průběhu inspekce odstraněna,***
- ***v začátku realizace projektu ESF zjistila ČŠI kromě pozitivních signálů i znaky formálnosti (málo uplatňovaná individualizace – účinnost forem),***
- ***vzdělávací výsledky školy, systematické hodnocení individuálních a skupinových výsledků jsou průměrné,***
- ***od poslední inspekční činnosti se podařilo odstranit mezi pedagogy obavu z uskutečnění kurikulární reformy.***

použitá hodnotící škála

Nadprůměrné Hodnocení	průměrné hodnocení	podprůměrné hodnocení	krizový stav
příklad dobré praxe	požadovaný stav, vyskytují se pouze méně významná rizika, která lze odstranit v průběhu šetření na místě	vyskytují se rizika, která lze odstranit v dané lhůtě; neohrožují bezpečnost a zdraví žáků	závažná rizika, škola neplní základní úkoly podle školského zákona, stav ohrožuje zdraví a bezpečnost žáků

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina Základní školy Zbraslavice, Komenského 190, okres Kutná Hora s účinností k 1. 1. 2010, č. j. 121/93, vydaná obcí Zbraslavice č. 7, 285 21 Zbraslavice
2. Jmenování do funkce ředitelky školy, č. j. 105/07, ze dne 27. června 2007
3. Rozhodnutí MŠMT o změně v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízeních, č. j. 18213/2007-21, ze dne 2. srpna 2007, s účinností od 2. 9. 2007
4. Rozhodnutí Krajského úřadu o stanovení počtu žáků, ze dne 16. 4. 2007 č. j. 49323/2007/KUSK
5. Výkaz o základní škole S 3-01 podle stavu k 30. 9. 2008, 30. 9. 2009
6. Výkaz o zahájení povinné školní docházky v základní škole S 53-01 k 28. 2. 2008, k 28. 2. 2009, k 28. 2. 2010
7. Výkaz o ředitelství škol R 13-01 podle stavu k 30. 9. 2008, k 30. 9. 2009
8. Výkaz o úrazovosti dětí a mládeže ve školách a školských zařízeních R 36-01 školní rok 2007/2008, 2008/2009
9. Výkaz o ředitelství škol R 13-01 k 30. 9. 2009
10. Školní matrika ZŠ Zbraslavice, okres Kutná Hora, elektronická a listinná verze
11. Organizační zajištění dalšího vzdělávání ve škole
12. Zápis z jednání pedagogické rady od 23. 1. 2008 do doby konání inspekce
13. Školní řád ze dne 1. září 2008
14. Žákovské knížky - výběr
15. Rozhodnutí o poskytnutí dotace č. j. 1665/21/7.1.4/2010, OP VK, projekt ESF ČR
16. Výroční zprávy o činnosti školy za školní roky 2007/2008, 2008/2009, 2009/2010
17. Třídní knihy 1. - 9. ročník, školní rok 2009/2010, 2010/2011
18. Minimální preventivní program pro školní rok 2009/2010
19. Základní škola - Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Škola pro všechny“ – verze platná v době inspekce
20. Čtvrtletní výkazy o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství Škol (MŠMT) P 1-04 za 1. – 4. čtvrtletí roku 2007, 2008 a 2009
21. Závazné ukazatele rozpočtu NIV za rok 2007, 2008 a 2009
22. Finanční vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu v roce 2007, 2008 a 2009
23. Účtový rozvrh platný pro rok 2007, 2008 a 2009
24. Výkaz zisku a ztráty sestavený k 31. 12. 2007, 2008 a 2009
25. Hlavní účetní kniha za rok 2007, 2008 a 2009

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu Česká školní inspekce, Karlovo nám. 44, 280 00 Kolín.

Česká školní inspekce v souladu s ustanovením § 175 odst. 4 školského zákona ve lhůtě do 30 dnů od převzetí inspekční zprávy požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků. Zprávu zašlete na výše uvedenou adresu.

Česká školní inspekce v souladu s ustanovením § 11 písm. f) zákona č. 552/1991 Sb. o státní kontrole, ve znění posledních předpisů, ve lhůtě do 30 dnů od převzetí inspekční zprávy požaduje podání písemné zprávy odstranění zjištěných nedostatků. Zprávu zašlete na výše uvedenou adresu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu:

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Karel Kumstýř	...Kumstýř v. r.....
Bc. Dana Nulíčková	...Nulíčková v. r.....
PaedDr. Jarmila Tóthová	...Tóthová v. r.
Mgr. Jaroslava Zemánková	...Zemánková v. r.....

V Kolíně dne 11. října 2010

(razítko)

Podpis ředitele školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Ve Zbraslavicích dne 22. 10. 2010

(razítko)

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Milena Kyzourová	...Kyzourová v. r.....

Připomínky ředitele školy

Datum	Text
-	Připomínky nebyly podány.